

Piotr Kowolik

"Szkolny słownik ortograficzny z wierszykami", Edward Polański, Ewa Dereń, Warszawa 2007 : [recenzja]

Nauczyciel i Szkoła 1-2 (38-39), 229-230

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Piotr KOWOLIK

Recenzja książki: EDWARD POLAŃSKI, EWA DEREŃ, Szkolny słownik ortograficzny z wierszykami,

Warszawa 2007, Wydawnictwo „Arti Centrum”, ss. 362.

Gdyby zapytać uczniów szkół podstawowych, co sprawia im największą trudność na lekcjach języka polskiego, odpowiedzieliby zapewne – dyktanda. Skomplikowanej polskiej ortografii nie można zmienić, można za to ją skutecznie oswoić. Służy temu pięknie wydany kolorowy słownik z 5700 hasłami wraz z formami ich odmiany, które powinni opanować uczniowie początkowych klas szkoły podstawowej, jak i też starszych klas.

Ponadto zamieszczone wierszyki i rymowanki w liczbie 263 autorstwa Tadeusza Rawy pozwalają w łatwy sposób zapamiętać reguły ortografii i pisownię trudnych wyrazów. Uzupełniają je zabawne rysunki utrwalające pisownię słów.

Pomysłodawcą kolejnego już słownika ortograficznego jest znany prof. zw. dr hab. Edward Polański, redaktor naukowy **Wielkiego słownika ortograficznego PWN z zasadami pisowni i interpunkcji** (Warszawa 2003, ss. 973), członek Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk, autora wielu publikacji z zakresu dydaktyki i ortografii. Został opracowany wspólnie z jego współpracowniczką i doktorantką Ewą Dereń, współautorką kilku słowników i autorką licznych artykułów popularyzujących polszczyznę.

Sądzę, że jest to kolejna propozycja ortograficzna autorów specjalizujących się w oswojaniu dzieci z tajnikami polszczyzny. Poprzez pełne humoru i ciekawych bohaterów wierszowane historyjki autorstwa E. Polańskiego i E. Dereń przy współpracy T. Rawy pozwalają najmłodszym opanować nietatwe zasady pisowni. Dzięki umiejętnemu połączeniu walorów rozrywkowych i edukacyjnych wierszyki są kuszącą alternatywą dla lektury opasłych słowników i mechanicznego zapamiętywania reguł.

Przykład:

Bąbelki mniejsze niż bąble są,
lecz wszystkie piszą się przez **ą** (s. 49).

Gdy lepi **śnieżkę** twój koleżka,
wiedz, że w Sudetach jest góra **Śnieżka** (s. 301).

We wstępie autorzy dokonują objaśnień zasad ortografii i interpunkcji. Są informacje o alfabecie, literach i głoskach, zasadach pisowni wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h, ą, ę, -om, -em, -on, -en. Ponadto dowiadujemy się o spółgłoskach dźwięcznych i bezdźwięcznych; pisowni wielką literą i małą; dzieleniu wyrazów i przenoszeniu do nowej linii; skrótach; zasadach interpunkcji. Są też wskazówki, jak korzystać ze słownika ortograficznego, a dalej już są poszczególne hasła ułożone alfabetycznie z tzw. formami gramatycznymi danego wyrazu, czyli formami odmiany danego słowa.

Pod względem edytorskim słownik zasługuje na wyróżnienie. Publikacja jest dobrze przemyślana, skomponowana i napisana. Język jest komunikatywny. Sądzę, że słownik będzie dla wszystkich czytelników „małych” i „dużych” ułatwieniem w nauce i pracy, że przyda się każdemu, kto chciałby poprawnie pisać po polsku.

Piotr KOWOLIK

Warto przeczytać – informacje o nowościach wydawniczych

Tych książek, które poniżej omówię, potrzebuje współczesny nauczyciel, który – by być efektywnym – musi być przygotowany do samodzielnego i oryginalnego rozwiązywania codziennych problemów zdarzających się w szkole. Czytelnik poznaje wachlarz możliwych rozwiązań, z których wybrać może najbardziej go przekonujący lub najlepiej dopasowany do jego sytuacji i upodobań.

Przyjemnej lektury.

W nowym Wydawnictwie Akademickim Profesjonalnym w Warszawie w serii „Pedagogika wobec współczesności” ukazały się następujące prace:

Stefan M. Kwiatkowski, Andrzej Bogaj, Barbara Baraniak

PEDAGOGIKA PRACY. Warszawa 2007, ss. 235.

Autorzy są uznanymi autorytetami naukowymi z dziedziny pedagogiki pracy, a także pedagogiki ogólnej i zawodowej. Od lat zajmują się teoretycznymi i praktycznymi zagadnieniami dotyczącymi obszarów problemowych tej nabierającej coraz większego znaczenia dyscypliny pedagogicznej.

Strukturę książki tworzą konstytutywne elementy pedagogiki pracy związane z kolejnymi etapami życia szkolnego i zawodowego: edukacja przedzawodowa, prozawodowa, zawodowa, a także edukacja dorosłych rozpa-trywana w kontekście idei uczenia się przez całe życie.